

Kraftknute

Svabo transformatorstasjon ble bygd samtidig som AS Norsk Jernverk og er fortsatt det viktigste knutepunktet for elektrisk kraft til Industriparken.

- Å arbeide med høyspent er spennende fordi det krever at man er nøyaktig. Tar du i disse strømlederne til stålverket, så blir du umiddelbart grillert, sier Ronny Edvartsen og peker på ledere i taket. Ranværingen har fagbrev som elektriker og energimontør, og er nyltatt på anlegget. Han forsikrer at det ikke er farlig så lenge man vet hva man gjør og holder seg til forskriftene.

- Vi er bare fem montører og det er krever at alle må stå på hele tiden for at hele systemet skal kjøre. Gjør det ikke det, stopper industriparken, sier han.

Stor i Norge

Sikre kilder opplyser at navnet Svabo kommer fra ei hvilebu som skogsarbeiderne hadde der inne før Norsk Jernverk ble bygd. Det opprinnelige navnet var vissnok Svabua. Sva betyr glatt fjell og er senere blitt forfinet til Svabo.

Av hele Norges totale produksjon på vel 140 TWh i løpet av et år, så passerer omlag 2 TWh Svabooanlegget. Altså en stor mengde sett i Norgessammenheng. Kraftige kunder skal forsynes.

- Vi distribuerer først og fremst elektrisk energi her i industriparken, og har ansvaret for vedlikehold og drift av

nettet. Siden omstillingen på åttitallet har vi investert mellom 70-80 millioner for å sikre driften. Det siste året har vi brukt omlag ti millioner på å skifte ut det gamle styrekontrollsystemet fra 50-tallet, forklarer Bjørn Kleftås, avdelingsleder ved MIP Kraftnett. Avdelingen er en av fire i Mo Industripark AS.

I dag overvåkes det hele fra PC-er. Skulle det skje noe får de tilsendt en SMS automatisk fra systemet. Ronny Edvartsen jobber for tiden med å dra opp flere tonn gamle kabler fra det gamle systemet som nå erstattes av

noen få fiberoptiske kabler. Systemet skal gjøre det enklere å hindre driftstans.

Katastrofe lite sannsynlig

- Nå ligger det stort sett dobbelte linjer ut til alle kundene våre. Det må inntreffe noe helt spesielt før strømtilførselen stopper. Mange husker vel brannen i 1996 i en av kabelduktene, der hovedtilførselen av strøm til alle store kunder ligger. Slike store uhell kan få alvorlige konsekvenser. Vi legger stor vekt på vedlikehold av anlegget for å unngå slikt. I tillegg tar vi vare på en del materiell som vi skifter ut, og setter det på lager som reserve, sier Bjørn.

De har fornyet langt mer enn kontrolltavlene i Svabo transformatorstasjon. Da Jernverket ble bygd, var det kun to linjer inn fra Røssåga. I dag er det totalt syv linjer inn til Svabo, - dette sikrer at det hele tiden er nok kraft inn til Mo Industripark. Nå er kapasiteten inn til oss så stor at vi i dag har nok kraftlinjer til å etablere enda en industripark her, sier Bjørn Kleftås. Han fremhever at det ikke er bare industribedrifter inne på tomta som er deres kunder.

- Vi er også distributør til store deler av Mo sentrum, samt Storforsheia, Rana Gruber og Helgeland Kraftlag, avslutter Bjørn Kleftås.

MIP AS erstatter tonnevis av kobberkabler med små fiberoptiske kabler.

Begynner det å brenne vil kabelgangene straks bli fylt med tett vandamp som effektivt stopper flammer.

Ronny Edvartsen inspiserer kabelgangene en gang i uka.

Svabo ble bygget samtidig som A/S Norsk Jernverk.